

KESKKONNAAMET

22. Tööleht: Metsandus

Mõiste: Metsaseaduse järgi peetakse metsaks ökosüsteemi, mis koosneb metsamaast, sellel kasvavast taimestikust ja seal elunevast loomastikust. Metsamaaks loetakse maatükki, mille pindala on 0.1 hektarit, millel kasvavad puittaimed kõrgusega vähemalt 1.3 m ja mille puuvõrade liitus (ehk kui suurt osa maapinnast katab puude võrade projektsioon maapinnale) on vähemalt 30%.

1. Eesti pindalast katavad metsad umbes:
  - a. 30%
  - b. 50%*
  - c. 70%
2. Esimesed metsakaitse määrused seadis 17. sajandi keskel paika:
  - a. Eesti valitsus
  - b. Vene valitsus
  - c. Rootsi valitsus*
3. Millised järgnevatest tegevustest kuuluvad Riigimetsa Majandamise Keskuse valdkonda:
  - a. Metsahaldus*
  - b. Metsamajandus*
  - c. Puiduturustus*
  - d. Marjade korjamine metsast
  - e. Loodushoid ja puhkemajandus*
  - f. Taimla- ja seemnemajandus*
4. Kui suur osa Eesti metsast kuulub riigile?
  - a. 20%
  - b. 30%
  - c. 40%*

Arutlemisteemad:

1. **Miks metsade pindala muutub?** *Metsa raiumine, hävimine nt tulekahju, tormi jmt tõttu /metsa looduslik juurdekasv, taastumine, istutamine.*

2. **Kuidas on Eesti metsade pindala muutunud alates 16.sajandist? Mis on olnud peamised põhjused?** *Rahvastiku ja talude arvu kasv pärast Liivi sõda; 16. sajandil alustasid tööd esimesed saeveskid Eestis. 18. sajandil kasutati metsa ehitusmaterjaliks, tõrvaajamiseks, söepõletamiseks, potase ja pigi valmistamiseks, parkkoore kogumiseks, ning põletati, et saada tuhka põldude väetamiseks. Suured küttepuid tarbijad olid klaasivabrikud ja viinavabrikud. 19. sajandil lisandusid paberitööstus, vineeritööstus, tuletikuvabrikud, raudtee. 20.saj alguse Eesti metsasus oli vaid ~ 20%!*

3. **Millist osa mängib mets Eesti olemuses ning kuidas on see mõjutanud meie ajalugu ja kultuuri? Kui oluline on mets Eestile ja Eestlastele? Kuidas me kasutame ja hoiame oma metsa?** *Õpilased saavad rääkida, mida tähendab nende jaoks mets, kui tihti nad metsas käivad ja mida nad metsas teevad.*

4. **Mets kui loodusvara. Milline on metsa majanduslik väärtus Eestile? Milline on metsa kui ökosüsteemi tähtsus? Kas metsa väärtus seisneb ainult puidu töötlemises ja müümises või on sellel ka oluline osa meie turismimajanduses?** *Metsad moodustavad 80% kogu maismaa orgaanilise aine varudest. Põhiline eluks vajaliku orgaanilise aine tootja, atmosfääri koostise reguleerija ja õhu puhastaja. Mets peab kinni sademeid, pidurdab veeäravoolu, vähendab erosiooniohtu, takistab tuulekannet, puujuured kobestavad mulda. Metsakõdu lagunemisel on ka oluline osa muldade tekkel.*

Huvitavat lisamaterjali:

<https://www.youtube.com/watch?v=Ih6yxUXeoaY> - Metsaseltsi joonifilm „Metsa eluring“ ja „Mets on omaniku nägu“

<http://www.rmk.ee/> - Riigimetsa Majandamise Keskus.

<http://www.loodusajakiri.ee/valjaanded/eesti-mets/> - Ajakiri Eesti Mets.

<http://www.metsaselts.ee/> - Eesti metsaselts.

<https://elfond.ee/mets> - Eestimaa Looduse Fondi metsablogi.